

Алдр зураг нүцэхин төлө

КПСС-н XXI хург деер «1959-1965 джилмүдт СССР-н олт-амтнй өдл-ахун делгрлтин контролын тоогын тускар» үр Н. С. Хрущевин кех докладин тезисмүдт халлагддяха зура мадниг, советск амтиг байрлулна.

Шин зура күүцэхин төлө бaaсн чидлэн хармил уга, гүдждрж күүч-көлсөн өгх кергтэ. Энүг мана района күүч-көлсчир дегд саянар меднэ.

Мана района мал өскачир 1957-1958 джилмүдт түрүн диилврмүд барцхав. Эн джил хөөнэ то 1956 джиллэ дүнцүлхлэ, 60 миньгын толгта өсв, бод мал 950 толгта өсв, 4225 центнер ноосн, 1200 центнер махн, 20 миньгын каракульск хүрехс государствд үлү орулдж өггдв. 1956 джил района совхозмуд 9 сай 658 миньгын арслнь, 1957 джил—5 сай 438 миньгын арслнь гарута болла. 1958 джил, күүцц биш тооггар болхла, 15 жилин эргцд түрүн болдж 1,5 сай арслнь орута болджана.

Үр Н. С. Хрущевин докладин тезисмүдэр күүндвр кехлэри совхозмудин көдлмшчир болн церглэчир; өдл-ахуд олзлгдэд уга көрнйгиг илдкэд, долан джилэ зураг болзгаснь урд күүцэх хаалгь хаядженэ.

1959—1965 джилмүдин зурад халлагддяхар болхла, района хөөнэ тонь 205 миньгын өсхми, эс гидж хойр холван, 1965 джил 445 миньгын хөөтэ болхвдн, бод малин то 2,5 холван өсхми, долан жилин чилгчэр 2.800 толгта болхми.

1958 джил района совхозмудт үвлэр эрт төлинь авхин төлө 40 миньгын наадир хон искусствени көгд орулгдв. 1965 джил цуг наадир хөөнанны 80—85 процнтас багь бишэр эрт төлнь авгдхми.

Эрт гарсн төлгсэе немүр ноос болн мах авсн дееран, жилин чилгчэр төл болгьнас 150 арслнь

мөнйгнэ ору авхвдн. хургьдинь хүрехин кергт алчкен хөөдиг апрель сарла көгинь тавджд болхми. Ним керг-үүлдвр күүцэхлэ сентябрь сард хөөнэ төл авч болхми, энүнэс иштатггар государствд хүрех элвгар орулгджд өггдхми. Зул 1959 джил сентябрь сард немүд 12 миньгын хургьд хүрехд алгдхми. Керм совхозмуд дундиндэн нег хүрехэе 30 арслнь авдгиг тоолхла, зурагьас талдан төл авлгьнас 960 миньгын арслньга олз үзхми. Энүнэс талдан, хүрехинь авхар алсн хургьдин махиг худдх төр бидн таслх зөвтвдн. Керм иигдж хургьдин мах худдг болхла, бидн джил болгьни ик элз үздг болхми. Үлгүрнь, 1958 джил 83 миньгын хургьд алдв, эднэс 80 тонн шаху мах авгдв.

Каракулев хө өскдг совхозмудт долан жилин эргцд торгьин нооста хө өскдг неждэд ферме гаргьлдхнь халлагдженэ, тегэд джилдэн 60 гар тонн ноос районд немхми.

Иджл голин көвэд баях «Раздольный» совхоз 1959 джил тохмин кергт бардг 50 болн джилд нег кичкдг 100 гахата болхми. Джил болгьни 70—80 тоннас багь биш мах өгхми, долан жилин эргцд 15 миньгын пефинск нугьс өскхэр совхоз темдгдженэ, 1959 джил 2,5 миньгын нугьста болхми.

Малин элвг хот угаггар мал өскджд болшго, тер учрар мал идүлдг газран болн өвс хадлгьна газран элвэхин төлөд 7 жилин эргцд 100 миньгын гектар газрт чөдргьни өвс тархиг зураггар темдгдженэвдн. 50 миньгын га газрт тармр өвс (суданк, магар, нань чигн) тархми. Эн таранэ тоод совхоз 20 миньгын га эрдини-шишэтэ болхми, эннь 1958 джилинэр болхла 3,5 холван ик.

Промышленн эд-тавр, капиталн болн культурн-бытовой тосхлт өскджд-өргджүүлх ик зура темдгддженэ. Мебельн фабрик, тоосх, чолуна завод, промкомби-

нат, пекарнь, бань, 280-д сургульчир багтдг хойр школ, ажал 3 школ болн интернат районд тосхгдх темдгддженэ. 1959 джилин туршар, урднь баясн газр гермүдин орчд, хөөчирин бригадет хөөчир баядг гермүд баргдхми, мал өсклгьнэ цуг ферме электрифицировать кегдхми.

1959 джил района центрт электрификац болн радиофикац келгьни дуусгдхми. Иджл голас устач авдг водопровод тосхгдхми.

Долан джилин туршар күүцэгдх керг-үүлдврмүдиг лавта күүцэгдхинь районд саянар көдиджэцхэх улсин үзмджэтэ көдлмш ил медүлджэнэ. Тедн дунд — «Енотаевский» совхозин хөөчир Чимидов Эрнцен болн Дуюшев Бисен, «Северный» совхозин Босхомжиев Хашту, нань чигн. Эн хөөчир 1958 джил 100 хон болгьнас 120—132 хургьд авцхав.

Долан джилэ шин алдр зура Юстинск района күүч-көлсчириг омгшрулджана, мана орн-нуттг коммунизм тосхлгьна олна кергт эвранны хув тавцан кехэр эдн чидлэн арвлл уга көдлцхэхми.

Е. ШИЛОВ,

Юстинск райисполномин ахлач.